

BEROEPSGEBRUIKEN EN ALGEMENE VOORWAARDEN EIGEN AAN HET GRAFISCH ONTWERPBUREAU

08/01/03

Opgesteld door FEBELGRA, Federatie van de Belgische Grafische Industrie vzw, lid van het Verbond van Belgische Ondernemingen.

ALGEMENE BEPALINGEN

Deze algemene voorwaarden en beroepsgebruiken gelden voor al onze offertes, werkopdrachten, overeenkomsten en leveringen.

Artikel 1 - Definities

Opdrachtgever is wie het order geplaatst heeft, leverancier is wie aanvraagd heeft het order uit te voeren.

Artikel 2 - Verkoopvoorstellen

De verkoopvoorstellen van de leverancier zijn vrijblijvend en onder voorbehoud van nazicht van de te reproduceren en/of te zetten documenten. De leverancier behoudt zich het recht voor om een bestelling te weigeren. Alvorens adviezen, voorstellen en/of ontwerptekeningen aan de opdrachtgever overgemaakt worden, zal een voorschot betaald worden ter dekking van de studiekosten. Dit voorschot zal in mindering gebracht worden bij de uiteindelijke bestelling.

Artikel 3 - Bestellingen

Het bezorgen aan de leverancier van productie-elementen (grondstoffen, model, kopij, en/of digitale bestanden, ...) met verzoek, zonder uitdrukkelijk voorbehoud, een proef of ontwerp te leveren, brengt de verbintenis met zich aan deze leverancier de uitvoering van het werk toe te vertrouwen of hem voor de veroorzaakte kosten te vergoeden.

Artikel 4 - Offerten

De offerteprijs geldt alleen voor de opdracht vermeld in de offerte. Wijzigingen aan de oorspronkelijke offertegegevens door de opdrachtgever zullen worden verrekend.

De lettersoort, evenals de lay-out, wordt door de leverancier vrij gekozen bij gebrek aan bepaling door de opdrachtgever. De offertes worden steeds opgesteld zonder vermelding van taksen, die steeds ten laste van de opdrachtgever vallen. De opdrachtgever die kan genieten van een verminderd BTW-tarief of van een vrijstelling van BTW, moet hierover de nodige bewijzen leveren bij de aanvraag van de opdracht. De geldigheidsduur van een offerte bedraagt één maand voor de uitvoering van een opdracht binnen de drie maanden. Bij samengestelde prijsopgaven bestaat geen verplichting tot levering van een gedeelte tegen een overeenkomstig gedeelte van de voor het geheel opgegeven prijs.

Artikel 5 - Indexering

Wanneer de lonen en/of de prijzen van de grondstoffen stijgen, worden de offerteprijzen herzien volgens de FEBELGRA-indexatieformule, die op eerste verzoek aan de opdrachtgever gezonden wordt.

Artikel 6 - Schuldenaar

Elke persoon of firma die een bestelling plaatst met verzoek deze aan derden in rekening te brengen, wordt solidair aansprakelijk gesteld voor de betaling ervan.

Artikel 7 - Auteursrecht - Vermogensrecht

Wanneer een leverancier onder eender welke vorm een werk verricht dat als een creatieproces in de zin van de wetgeving op intellectuele eigendommen beschouwd wordt, behoudt de leverancier de rechten die voortvloeien uit dit werk bijvoorbeeld het recht op reproductie. De opdrachtgever kan deze rechten slechts bekomen mits een schriftelijke overeenkomst die de overdracht van de rechten regelt. Op basis van voornoemde bepalingen, beschikt de leverancier-ontwerper van geïnformateerde gegevens en beelden, van een grafisch werk-instrument, van een matrix, enz. over de auteursrechten op deze producten. Deze bescherming is gebaseerd op de bepalingen van de wetgeving op intellectuele eigendommen.

De overdracht van auteursrechten en specifieke de overdracht van recht tot reproductie moet expliciet in een geschreven overeenkomst opgenomen worden: deze overdracht kan niet voortvloeien uit het feit dat het creatieproces voorzien werd in de opdracht of dat dit creatieproces speciaal vervaardigd werd. Ook de eigendomsoverdracht van het materiële product of de digitale gegevens aan de opdrachtgever geeft geen aanleiding tot de overdracht van auteursrechten. Behalve indien een specifiek exclusiviteitscontract afgesloten werd, heeft de leverancier het recht om zijn creatief werk opnieuw te gebruiken.

Artikel 8 - Auteursrecht & Recht tot reproductie

Een opdracht met betrekking tot de reproductie van eender welk element dat door de opdrachtgever aangeleverd werd en dat onder de bepalingen van de wetgeving op intellectuele eigendommen valt, impliceert dat de opdrachtgever over het grafisch reproductierecht beschikt. Hij vrijwaart de leverancier bijgevoegd van rechtswege tegen elk geschil met betrekking tot dit recht tot reproductie. Elke betwisting inzake reproductierechten schorst de uitvoering van de opdracht. Indien voor de uitvoering van de opdracht de opdrachtgever digitale bestanden met software en lettertypes aanlevert, beschermt de opdrachtgever de leverancier specifiek tegen elk geschil met betrekking tot het verkrijgen van die software en de lettertypes en algemeen tegen elk geschil met betrekking tot het gebruik van de software. De leverancier is niet verantwoordelijk voor inbreuken op reproductierechten van derden, indien hij te goeder trouw de opdracht uitvoerde. Alleen de opdrachtgever is aansprakelijk.

Artikel 9 - Vermelding van de naam van de leverancier

De opdrachtgever mag zich niet verzetten tegen het vermelden van de naam van de leverancier, zelfs indien op het drukwerk de naam van een uitgever of tussenpersoon, publiciteitsagent of anderen reeds vermeld staat.

Artikel 10 - Eigendom van de productie-elementen

De productie-elementen die nodig zijn om een opdracht tot een goed einde te brengen blijven de eigendom van de leverancier die ze gemaakt heeft. Maar enzijdens, kan de eigendom van deze elementen (bijvoorbeeld de foto's, de films, de diskettes, allerhande dragers van digitale bestanden, enz...) op elk moment overgedragen worden aan de opdrachtgever mits uitdrukkelijke overeenkomst, en onder voorbehoud van de regels vervat in artikel 7. En anderzijds, wanneer de productie-elementen een vorm aangenomen hebben die door de opdrachtgever gebruikt kan worden om nieuwe creaties te maken die reproductierechten met zich mee zullen brengen, behoudt de leverancier het exclusiviteitsrecht op de productie-elementen die hij gemaakt heeft, behalve wanneer de partijen een uitdrukkelijke overeenkomst sluiten die de modaliteiten van het gebruik van deze elementen door de opdrachtgever regelt.

Artikel 11 - Proef

Op vraag van de opdrachtgever zorgt de leverancier voor een eenvoudig proef zoals een laser uitprint, een ozalid of een belichtingsproef. Verzorgde proeven bijvoorbeeld kleurgevoeren proeven of proeven op het

besteld papier worden extra aangerekend. Vraagt de opdrachtgever geen proef, dan is de leverancier in geen enkel geval aansprakelijk voor de kwaliteit van het afgewerkt product.

Artikel 12 - Correcties

De leverancier moet de door de opdrachtgever aangeduide correcties uitvoeren, maar is niet aansprakelijk voor niet aangeduide spellings-, taalkundige - of grammaticale fouten. Wijzigingen in het oorspronkelijk order van welke aard ook (in de tekst, in de bewerking of plaatsing van illustraties, in de formaten, enz.) schriftelijk of op een andere wijze door of namens de opdrachtgever aangebracht, worden aan de opdrachtgever extra gefactureerd en verlenen de uitvoeringstermijn. Dit geldt eveneens voor de machinestilstanden in afwachting van het "goed voor order". De mondelinge, bijvoorbeeld per telefoon, opgegeven wijzigingen worden uitgevoerd op risico van de opdrachtgever.

Artikel 13 - Goed voor order

Het overmaken door de opdrachtgever van een gedagtekend en onder "goed voor order" ontslaat de leverancier van alle aansprakelijkheid voor de tijdens of na het drukken vastgestelde fouten of weglatingen. Het "goed voor order" blijft eigendom van de leverancier en dient als bewijsmiddel in geval van betwisting.

Artikel 14 - Materialen van de opdrachtgever - Beschikking

Indien de opdrachtgever materiaal ter beschikking stelt van de leverancier, moet dit op tijd (rekening houdend met de orderplanning), degelijk verpakt en franco geleverd worden in de bedrijfsgebouwen van de leverancier. Het voor ontvangst tekenen van de voerdocumenten bevestigt enkel de ontvangst van het materiaal. Als de opdrachtgever prepress-materiaal digitaal levert zonder uitgeprinte versie ervan, dan draagt de leverancier geen enkele verantwoordelijkheid voor het resultaat van de uitbelichting.

Als de opdrachtgever digitale bestanden ter beschikking stelt van de leverancier, dan moet hij zelf de originele bestanden bewaren en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze bestanden. De leverancier is niet verantwoordelijk voor de typografische kwaliteit van de opnameklare modellen of bestanden van opgemaakte pagina's, die hij van de opdrachtgever ontvangt.

Behoudens opzet en zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers, zullen moelijkheden of vertraging tijdens de productie, veroorzaakt door problemen met geleverde materialen, de leveringstermijn verlengen en de prijs verhogen met de door deze problemen veroorzaakte bijkomende kosten.

Artikel 15 - Materialen van de opdrachtgever - Bewaring

De leverancier is nooit verplicht de materialen van de opdrachtgever te bewaren. Indien de opdrachtgever wenst dat de leverancier productie-elementen zoals zetwerk, filmen, montages, kapvormen, ontwerpen, tekeningen, diskettes, programma's, digitale (gegevens)bestanden, ... van de opdrachtgever bewaart, zal hij dit schriftelijk vóór de uitvoering van de opdracht met de leverancier overeenkomen. De bewaring gebeurt dan op risico van de opdrachtgever, die de leverancier uitdrukkelijk ontslaat van elke aansprakelijkheid in verband met deze bewaring (o.a. verlies of beschadiging), behalve in geval van opzet of zware fout van de leverancier.

Artikel 16 - Materialen van de opdrachtgever - Risico

Alle goederen (originelen, modellen, films, informatiedragers, drukdragers, enz.) toevertrouwd door de opdrachtgever en die in het bedrijf van de leverancier staan, blijven er voor rekening en risico van de opdrachtgever, die uitdrukkelijk de leverancier van elke verantwoordelijkheid van welke aard ook ontslaat, onder andere in geval van beschadiging of verlies, hetzij geheel of gedeeltelijk, en dit om welke reden ook, behalve in geval van opzet, zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers of wanneer bovengenoemde bewaargeving één van de voornaamste prestaties van de overeenkomst is. Hetzelfde geldt voor de goederen die voor de opdrachtgever bestemd zijn. De bewaringskosten worden in rekening gebracht met ingang van de aan de opdrachtgever betekende datum. Bij gebrek aan betaling op de overeengekomen datum, zullen deze goederen als waarborg en pand voor de verschuldigde sommen mogen weerhouden worden.

Artikel 17 - Materialen van de opdrachtgever - Verzekering

Bij schriftelijke aanvraag is de leverancier bereid alle risico's te laten dekken door een verzekering waarvan de premie ten laste van de opdrachtgever valt. Deze verzekering dekt alleen de herstelling van de schade aan het materiaal, doch nooit enige waardevermindering die het gevolg kan zijn van deze herstelling, noch enige onrechtstreekse schade.

Artikel 18 - Periodieke opdrachten - Opzeg

De opdrachtgever kan de leverancier het uitvoeren van een opdracht van periodieke aard, d.i. een opdracht met terugkerende deelopdrachten, slechts ontnemen mits erbijliding van de hierna bepaalde opzeggingstermijnen. De opzegging dient betekend te worden met een aangezekende brief. Bij niet-naleving van de termijnen zal de opdrachtgever de leverancier vergoeden voor al de geleden schade en winstvermindering gedurende de niet-nageleefde periode.

Opzeggingstermijn :

- 3 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer tot 7 500 EUR ;
- 6 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer tot 25 000 EUR ;
- 1 jaar voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetcijfer van 25 000 EUR of meer.

Artikel 19 - Afwijkingen

Bij de reproductie is aan de leverancier een zekere speelruimte toegestaan inzake scherpte, toon- en kleurweergave. Afwijkingen eigen aan de aard van het uit te voeren werk moeten worden toegelaten.

Artikel 20 - Leveringsmodaliteiten

De bij de bestelling schriftelijk bedongen termijnen beginnen eerst te lopen vanaf de werkdag die op de afgifte van de nodige elementen volgt. De overeengekomen leveringstermijnen worden minstens verlengd in de mate waarin de opdrachtgever bij het inleveren van de nodige elementen, evenals bij het terugzenden van de verbeterde proeven en van de "goed voor order", in gebreke is gebleven. Indien het uitvoeren van een opdracht, op verzoek van de opdrachtgever, binnen een kortere termijn dan de normale of voorziene termijn, extra kosten veroorzaakt, worden deze in rekening gebracht.

De levering vindt plaats in het bedrijf van de leverancier. Verpakking en vervoer zijn ten laste van de opdrachtgever. Het risico van de goederen tijdens dat vervoer wordt gedragen door de opdrachtgever.

Artikel 21 - Annulering

Indien op aanvraag van de opdrachtgever de bestelling geannuleerd wordt of de uitvoering voorlopig opgeschort wordt, zal de facturatie plaatsvinden in het stadium van uitvoering waarin de bestelling (lonen, grondstoffen, onderaannemingen, enz.) zich bevindt. Het aangerekend bedrag zal bestaan uit de kosten die door de leverancier gemaakt werden, verhoogd met een conventionele vergoeding van 15%. In elk geval, zal steeds een minimumbedrag van 50 EUR aangerekend worden. Bij onderbreking van een gegeven opdracht omwille van een laattijdige gevolging door de opdrachtgever aan de aan hem voorgelegde stukken, zal na verloop van één maand de gegeven opdracht in haar stadium van uitvoering gefactureerd worden zoals hierboven vermeld.

Artikel 22 - Betaling

Bij de bestelling kan gevraagd worden een voorschot van 1/3 van het orderbedrag te betalen, eenzelfde voorschot bij het overmaken van de definitief verbeterde proeven of de "goed voor order" en het saldo bij de levering. De wissels, cheques, mandaten of kwitanties brengen noch vernieuwing, noch afwijking met zich mee. In geval van facturatie van één of meer leveringen in mindering op een nog niet volledig geleverde bestelling, kan de opdrachtgever zich hierop niet beroepen om zijn betalingen uit te stellen tot na de totale levering.

Artikel 23 - Vervaldag

De facturen zijn betaalbaar ten laatste op de vervaldag in de onderneming van de leverancier. Vanaf de vervaldag brengt elke niet-betaalde factuur van rechtswege en zonder ingebrekestelling een rente op, gelijk aan de referentie-interestvoet van de Europese Centrale Bank, vermeerderd met zeven procentpunten en afgerond naar het hogere halve procentpunt. Wanneer de factuur in hoofdsom en rente niet betaald wordt binnen de 14 dagen na verzending van een aangezekende aanmaningsbrief, wordt de schuld verhoogd met een bijkomende schadevergoeding, conventioneel vastgesteld op 15% van het op de vervaldag verschuldigde bedrag met een minimum van 50 EUR. Bovendien heeft de leverancier dan het recht onmiddellijke betaling te vragen van alle andere nog niet vervallen facturen en van alle bedragen, waarvoor de leverancier uitsluitend betaling toegestaan heeft aan de opdrachtgever. De leverancier heeft dan bovendien het recht de uitvoering van lopende contracten te schorsen tot de opdrachtgever de in dit artikel omschreven voorschotten betaald heeft.

Artikel 24 - Retentierecht

De leverancier heeft het recht de goederen te behouden tot de volledige prijs betaald is. Dit retentierecht geldt voor alle grondstoffen, documenten, elementen nodig voor de fabricage, voorwerpen, koopwaar, of benodigdheden die door de opdrachtgever geleverd werden om de opdracht of prestatie uit te voeren en geldt voor alle documenten of zaken die als gevolg van de opdracht gerealiseerd werden. De opdrachtgever wordt pas eigenaar van de verkochte goederen nadat de verschuldigde sommen volledig betaald zijn. De risico's die de goederen kunnen lopen vallen evenwel ten laste van de opdrachtgever zodra zij klaar voor afhandeling worden gesteld.

Artikel 25 - Klachten

Op straffe van verval van recht moet de opdrachtgever elke klacht of protest aangetekend zenden aan de leverancier uiterlijk binnen de 8 dagen na ontvangst van de eerste levering van goederen. Indien de opdrachtgever de goederen niet in ontvangst neemt, begint de termijn van 8 dagen te lopen vanaf de datum van de uitnodiging de goederen in ontvangst te nemen. Bij ontstentenis hiervan, vanaf de factuurdatum. Indien de leverancier binnen deze termijn van 8 dagen geen klacht ontvangt, heeft dit tot gevolg dat de opdrachtgever alle goederen volledig aanvaard heeft.

Als de opdrachtgever een deel van de geleverde goederen gebruikt of per post aan derden laat verzenden of voor verspreiding aan een distributieonderneming laat afgeven, houdt dat in dat hij de hele oplage aanvaard heeft. Gebreken aan een deel van de geleverde goederen geven de opdrachtgever niet het recht heel de bestelling af te keuren. Op straffe van verval van recht moet de opdrachtgever elke klacht of protest met betrekking tot de factuur van de bestelde goederen aangezekend zenden aan de leverancier uiterlijk binnen de 8 dagen na ontvangst van de factuur. Indien de leverancier binnen deze termijn van 8 dagen geen klacht ontvangt met betrekking tot de factuur, wordt beschouwd dat de opdrachtgever zich akkoord verklaart met de factuur.

Artikel 26 - Overmacht

Gevalen van overmacht, en meer in het algemeen, alle omstandigheden die de uitvoering van de opdracht door de leverancier verhinderen, herleiden of vertragen of nog, die een buitensporige verzering veroorzaken van de nakoming van de door hem aangegane verbintenissen, ontheften de leverancier van iedere aansprakelijkheid en stellen hem in de mogelijkheid om, naargelang het geval, hetzij zijn verbintenissen in te korten, hetzij de overeenkomst te verbreken of de uitvoering ervan op te schorten, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden is. Worden onder meer als dusdanig beschouwd : oorlog, burgeroorlog, mobilisatie, onlusten, staking en lock-out, zowel bij de leverancier als bij zijn toeleveranciers, machinebreuk, informatica virus of bug, brand, waterschade, onderbreking van transportmiddelen, bevoorradingsmoeilijkheden in grondstoffen, materialen en energie en beperkingen of verbodsbepalingen opgelegd door de overheid.

Artikel 27 - Aansprakelijkheid

In geval van vergissing of slechte afwerking beperkt de aansprakelijkheid van de leverancier zich uitsluitend tot het uitvoeren van de vereiste verbeteringen of tot het hermaken van de gebrekkige filmen en/of beeld dragers en kan geen aanleiding geven tot enige schadevergoeding, behalve in geval van opzettelijke of zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers. De leverancier is nooit aansprakelijk voor de indirecte schade toegebracht aan de opdrachtgever bijvoorbeeld winstvermindering. De aansprakelijkheid van de leverancier is in ieder geval beperkt tot het bedrag van het contract, d.w.z. het bedrag dat de opdrachtgever betaald zou hebben indien het werk tot voldoening van de opdrachtgever uitgevoerd zou zijn.

Artikel 28 - Bevoegdheid

Elk geschil met betrekking tot het afsluiten, de geldigheid, de interpretatie of de uitvoering van deze overeenkomst en van de overeenkomsten daaruit afgeleid, wordt beheerst door Belgisch recht en zal tot de uitsluitende bevoegdheid van de rechtbanken van het gebied waarin de onderneming van de leverancier gevestigd is behoren.